

ПАВЕЛ ВЕЖИНОВ

БАЩА МИ

chitanka.info

I

Той става по-рано от мене и винаги успява да влезе пръв в банята. Много добре го познавам, когато е пил предната вечер, защото почва да ръмжи със затворена уста своите безконечни, неразбрани мелодии. Стените на банята дават някакъв особен резонанс и затова всичко в нея звучи като във вътрешността на раковина. Той пее тъй, докато се разкашля. И кашля дълго, с целите си дробове, всичко вътре почва да се тресе. След като оплюе добре с тая работа огледалото и стените, най-сетне, укротен, насапунисва с истински „Палмолив“ гладките си пълни бузи.

Измъкнах се отегчен от леглото и отидох в кухнята. Както винаги, Цана даже не ме погледна. Но тая сутрин ми се стори сърдита за нещо, защото кокалестото ѝ лице бе добило леки морави оттенъци. Като бях дете, тя добре ме пошляпваше и сега навярно страдеше, че няма как да стигне до мършавите ми бузи. Но аз малко лекомислено приседнах на миндерчето и сега двамата горе-долу се изравнихме. Тя изфуча като котка, приближи застрашително, но не посегна.

— Ти ли си пикал в умивалника? — нападна ме тя, като святкаше срещу мен със зелените си очи.

Такава ли била работата!... Аз се ухилих.

— Интересно е по какво познаваш — попитах аз.

— Познава се то...

— Значи, е бил много пиян! — разсъдих аз гласно. — Та е забравил даже да пусне чешмата.

Очите ѝ така засвяткаха, че даже ме достраша.

— Ако бях на баща ти, щях да те изгоня веднага! — изръмжа тя като мъж. — Интересно на кого си се метнал!

— Във всеки случай не на тебе — отвърнах злорадо аз.

И това беше повече от очевидно. Тая суха жена, създадена главно от лицеви кости, не достигаше и до раменете ми. А ми беше леля на всичко отгоре — по-голяма сестра на баща ми. Цана не спеше у нас, работеше само до обед. Всеки ден точно в дванайсет часа пристигаше

нейният мъж, кротичко, наплашено човече, почти къосе — теляк в банята. То иззобваше мълчаливо нещо от вчерашното ядене, след това като кученце заставахе в ъгъла. Малко преди да се върне баща ми, те си отиваха.

— Ние сме чисти хора, балканджии — говореше тя, докато шеташе из кухнята. — Сиромаси сме били, но не ни личеше... Твоят баща беше най-спретнатото момче в целия град.

— Той и сега си е конте — отвърнах аз.

Тя отново се обърна и ме погледна яростно:

— Тъй не се говори за баща!... Който не уважава баща си, не е човек!

Аз навреме се досетих, че днес не бива да я дразня, и замълчах. Пък и опасно е да спори с нея човек — тя може да го засипе догоре със старовремски сентенции. Като не й отвърнах, Цана само махна презрително с ръка и продължи да дърдори, без да ме гледа:

— Аз не знам накъде отива светът, ама не отива добре. Такива като тебе не могат да построят никакво общество... Никакво, ама никакво!

— Аз и без туй не се натискам.

— И по-добре — отвърна тя троснато. — Иначе хептен ще го оплескаш...

— Яйцата рохки ли са? — попитах аз дипломатично.

Тя донесе препечен хляб от скаричката. Каквото и да е, но тоя звяр се грижеше повече за мене от всеки друг човек на света.

— Слушай, ще ми дадеш ли три лева? — попитах аз след малко.

Тя не отговори веднага.

— Ония два ти още не си ми ги върнал.

— Нищо, ще ти ги върна наведнъж.

Тя знаеше, че наистина ще й ги върна. Цана беше единственият ми банкер, на нея връщах всичко до стотинка, защото знаех, че и в най-трудния миг мога да взема. Тя даваше винаги намръщено, нещо мърмореше, но знаех, че ги дава от сърце.

— Хубаво — каза я.

Първата част от плана беше сполучливо изпълнена. Но втората навярно щеше да се провали, защото не зависеше от Цана, а от баща ми. След малко той влезе в кухнята, както винаги, без да поздрави, и се отпусна на мястото си. Лицето му беше много червено, очите също, но

изобщо изглеждаше свеж и в добро настроение. За разлика от мен след пиене той винаги изглеждаше по-добре, кожата му се опъваше, в очите му се явяваше нещо като човешки блясък. Пък и изобщо като всички дребосъци той беше доста младолик за годините си, в косите му не можеше да се види никакъв бял косъм. Едва миналия месец открих, че не дължи този успех само на здравата си балканджийска природа. От време на време той боядисваше сколуфите си с малка четчица и някаква черна мастилена течност. Аз, разбира се, веднага ги пуснах в клозета, но той си купи нови. И тях изхвърлих, но той се скара доста грубо на Цана и с това работата свърши. Нямаше смисъл да ругаят повече жената заради мене.

Цана мълчаливо принесе закуската и на баща ми. Той все още не ме поглеждаше, сякаш нямаше такъв човек като мене ни на света, ни в стаята. Здравите му челюсти работеха енергично, мускулите на слепите му очи подскачаха като живи. И изобщо тия мускули у него са много добре развити, в лицето му винаги се чувства някакво напрежение, като у човек, който всеки миг може да се закашля. В замяна на това погледът му е съвсем пуст — по-точно не пуст, а безизразен. Все си мисля, че това у него е навик, защото дълбоко в себе си той не е нито спокоен, нито хладнокръвен човек.

— Кой беше тоя Лопе де Вега? — попита внезапно баща ми. — Пътешественик?

— А, не... Пътешественик е Васко де Гама — отвърнах аз. — А тоя е прочут писател.

— Какво е написал?...

— Много работи е написал — усмихнах се аз. — А между тях около две хиляди пиеси.

— Сериозно? — запита той.

— Напълно сериозно...

Той помисли малко и измърмори:

— Предполагам, че тогава не са ги плащали, както сега...

— Правилно предполагаш — отвърнах аз. — Иначе би написал само няколко, и то лоши.

Той е неуловим за словесни провокации — просто си замълча, сякаш нищо не е чул. Ножът му загреба огромно парче от маслото и започна да го разстила с точни движения по хляба. Неговата лакомия винаги ме е малко дразнила.

— Слушай, не бива май да злоупотребяваш с маслото и яйцата —
обадах се аз с равнодушен глас. — Вече не е за твоите години.

Знаех, че всеки намек за годините го ядосва.

— Защо? — попита той сухо.

— Набъкани са с холестерин!... Хептен ще си заплескаш мозъка!

— Това са лекарски измишльотини — отвърна той уверено.

— Точно тъй! — поддакна Цана зад гърба му.

Но баща ми даже не я погледна. Той никога не я поглеждаше. И
за да подкрепи своите думи, още по-енергично захапа сандвича.
Докато преглътне хапката, изглежда, че нещо беше премислил, защото
добави все тъй уверено:

— Според мен, не цивилизацията е създала маслото... Напротив
— маслото е създало цивилизацията.

Погледнах го малко учудено — той никога не обичаше да
обобщава.

— Тъй ли мислиш?

— Точно тъй!... Къде, според тебе, са се родили най-великите
умове? Гьоте, да кажем!... Или пък Шекспир!... В нации, които не
сядат на маса без масло!

— Във всеки случай Дания и Швейцария не са родили нито един
— измърморих аз.

— Надали е вярно!... — усъмни се той.

— Припомни си и ще видиш...

Той отново замълча. Разбира се, нищо не ги припомняше, какво
можеше да си припомни.

— Слушай, татко, ще ми дадеш ли тая вечер колата? — запитах
аз, като отидохме след малко в хола.

— За какво ти е?

— Ще отидем с приятели до „Копитото“...

Той тъкмо си обличаше пардесюто, така че не можех да виждам
лицето му. Когато най-сетне се обърна, то не обещаваше нищо хубаво.

— Та да се напиете там и да я хвърлиш в някоя пропаст! —
отвърна той сърдито.

Това си беше съвсем в неговия стил — да не помисли, че ще
бъдем и ние в нея.

— Аз няма да пия.

— Отде да знам — намръщи се той.

— Обещавам ти, че няма да пия...

— Много добре знам колко струват обещанията на днешните млади хора! — отвърна той троснато.

— Не говоря за днешните млади хора — казах аз. — Говоря за себе си. Не ме ли признаваш поне за свой син?...

Колко добре познавам този човек, който смята себе си за неразгадаем. И главно върху това гради всички свои надежди. Той се позамисли, но лицето му бе сега съвсем друго. Каквото и да е, той никога няма да признае нещо свое за лошо.

— Слушай, мойто момче, там е работата, че тая вечер ми трябва — отвърна той миролюбиво. — Ще излизам с някакви чужденци...

— Щом е по служба, защо не вземеш служебната кола?

— Ти няма да ме учиш какво да правя! — каза той строго. — Ще ти я дам утре.

— Добре — отвърнах аз унило.

Това вечно досадно „утре“... Утре никога не е днес — това е девизът ни. Макар да го измисли Страхил, когото по-късно изпъдихме, девизът си остана същият.

— А какво има на това „Копито“? — попита баща ми.

— Нищо, един полски оркестър. Но освен в бара само там свирят туист...

— Много важно! — отвърна презрително баща ми.

Той си наложи внимателно меката шапка и се изправи пред огледалото. За пръв път в погледа му се мярна някакво човешко изражение. Но това, което видя там, в огледалото, изглежда, че го удовлетвори напълно. Той се обърна леко на токчето си и излезе, без да каже дума повече.

Въздъгнах унило и влязох в кабинета му. Това е малко старомоден, но хубав солиден кабинет от палисандрово дърво, правен навярно преди войната, когато баща ми е бил малко повече от адвокатски разсилен. Библиотечният шкаф, който стига до самия таван, е нареден грижливо със списания и книги по неговата специалност. Вярно е, че напоследък той отново започна малко да чете, но се съмнявам дали това ще му помогне. Пък, изглежда, и сам той не вярва вече в това оръжие, което други хора го притежават много по-остро, защото повече от книгите са разрязани само в началото. На дясната страна има една чудна стара картина от Данаил Дечев. Те бяха

приятели едно време, макар да не ми е ясно какво е могло да ги свърже. Седнах на удобното кресло зад бюрото му и се облегнах. Защо идвам в неговия кабинет, защо седам на неговия стол, зад неговото бюро? Защо бъркам в неговите чекмеджета? Това трябва непременно да се анализира. Или не трябва да се анализира, защото ще ме свърже по някакъв начин с него. Ясно — значи, трябва да се анализира. Но сега не ми се анализираше, сутрин мисълта ми е все още ленива.

В левите чекмеджета нямаше нищо. Но в централното чекмедже намерих резервния ключ на колата и една много красива дамска емайлрана запалка. Навярно снощи са му я подарили неговите чужденци. Тая сутрин той не се бе отбивал нито за минутка в кабинета си. Ако снощи е бил много пиан, той може да помисли, че е загубил запалката някъде другаде. Ще я задържа няколко дни и ако не отвори през това време дума за нея, ще я подаря след това на Бистра. Прибрах я заедно с резервния ключ на колата. Десните чекмеджета са заключени, там той държи своите най-секретни вещи. Ключалките не ми се виждат нищо особено. Ако не бяхме изпъдили Страхил, той щеше да ги отвори за половин минута. Но след това щеше да раздрънка тая история на целия град, разбира се.

Телефонът звънна така внезапно и силно, че трепнах. Вдигнах слушалката.

— Кого търсите?

— Ти ли си, Евгени? — запита тя със своя малко тих, но ясен и мелодичен глас.

— Аз съм, майко...

Десет хиляди съвсем малки звънчета с цвят на колибри.

— Баща ти там ли е?

— Отиде на работа.

— Може би тъй е по-добре — отвърна тя след съвсем кратко мълчание. — Ти свободен ли си?

— Свободен съм, майко...

— Тогава, моля ти се, ела у дома...

— Защо не си в института? — запитах аз разтревожен. — Да не си болна?

— Не, не — в отпуска съм...

— Добре, ще дойда веднага — отвърнах аз.

Затворих телефона и дълбоко въздъхнах. И когато по-късно се наведох, за да може тя да стигне до бузата ми, очите ѝ блестяха срещу моите — спокойни и нежни. Никакво звънче. Нищо, освен една неясна болка, която никъде другаде не изпитвам. И затова не идвам тук, колкото и да я обичам. Това чувство ми остана от дните, когато тя ни напусна — неизмеримо по-слабо сега, отколкото в ония дни и все пак страшно като мисълта за смъртта. Не, тя това никога не ще разбере, може би защото не е сама и не живее за себе си. И сега на лицето ѝ лежи чудно спокойствие и нежност — тя ме обича, естествено, но не ме разбира — иначе би ли могла да бъде така спокойна.

Аз се съблякох и седнах на най-близкия стол.

— Не, не тук — каза тя.

— Защо, майко?

— Тука ще ти е по-удобно.

— Добре — казах аз и се преместих на креслото. С гръб към мене, тя с леки движения отваряше витринното стъкло на бюфета.

— Ще пиеш ли една вишновка?

— Да, т.е. — не може ли едно коняче?

— Добре — каза тя.

От коняка, разбира се, болката ще стане по-силна, но може би след това и по-бързо ще угасне.

— Ти си купила телевизор, майко?

— Успяхме — каза тя и за пръв път се усмихна. — Тая чашка не е ли много малка?

— Малка е, но нищо — отвърнах аз. — Ти остави тук стъклото...

Тя ме погледна изпитателно.

— Да не си почнал да пиеш?

— Не, не — няма такава опасност...

— Не бива — каза тя спокойно. — По структура ти приличаш на нас. Никой от нас не пие, това ни вреди...

— Тоя коняк български ли е? — запитах аз.

— Не — отвърна тя. — Петър го донесе от панаира.

Петър се казваше нейният мъж, но тя много рядко споменаваше името му пред мене. Аз си налях втора чашка. На лицето ѝ нямаше нито протест, нито недоверие. Тя седна срещу мен и сложи ръце на скута си.

— Искам най-напред да ти кажа защо те повиках — започна тя.
— Във всеки случай работата е приятна за теб...

А тя излезе смайваща. Преди десет години тя и баща ми сключили поотделно застраховки по за десет хиляда лева. Съгласно условията на застраховката парите щях да получа аз само в случай на смърт на някого от тях. А понеже бяха преживели срока — парите, естествено, си оставаха на тяхно име. Но работата не свършваше с това.

— Сега тия пари са мои, а в същото време и не са мои — каза тя.
— Защото съм ги била определила за тебе... Така че аз ги внесох в Спестовната каса на твое име...

Тя извади от едно чекмедже тънка червена книжка и ми я подаде. Аз я разгърнах слисан. Освен името ми в книжката бяха вложени хиляда лева нови пари.

— Това значи, че мога да тегля от тях, когато си искам? Така ли?

— Така, глупчо — каза тя и ме погали по косата. — Но да не вземеш да ги изхарчиш наведнъж... Ти си двайсетгодишен... Време е да се почувствуващ самостоятелен... А как ще се чувствуващ самостоятелен, като чакаш за най-дребни разходи от другите...

Аз се замислих.

— Да му кажа ли за тия пари? — попитах аз смутено.

— Мисля, че трябва — отвърна тя спокойно.

— А всъщност защо да съм длъжен? — отвърнах аз. — Той защо нищо не ми каза за своята застраховка?

— Искаш да кажеш, защо не ти даде и той парите? — усмихна се тя. — Това вече е съвсем друга работа, той те издържа...

— Но поне да беше ми казал — упорствувах аз.

— Като че ли не го познаваш — каза тя. — Нищо, че е мълчал!... Да ти беше дал поне част от парите!...

Тя млъкна и се замисли — за нещо друго, както ми се стори. Аз използвах това да си наляя трета чашка.

— Виждаш ли Лили? — запита тя внезапно.

Лили беше нейната заварена дъщеря.

— Да, понякога... Защо питаш?

Тя явно се колебаеше — трябва ли да ми каже, или не?

— Нещо става с това момиче — каза тя загрижено. — От известно време е страшно разсеяна... Пък и в университета явно не й

върви...

Аз се замислих, но ми беше невъзможно да си припомня каквото и да е.

— Ще поразпитам — отвърнах аз най-сетне. — Така добре ли е?

— Добре е — каза тя. — Стига да го извършиш деликатно...

II

Те седяха на своята обикновена масичка зад синьото перде на витрината. Когато седнах, от тримата ме погледна само Бистра. Стори ми се за миг, че нейният поглед премина през мене като зъболекарски свърдел, който се върти с шеметна бързина — толкова е той остър и пронизателен. И друг път съм се учудвал на тая нейна съвсем немомичешка дарба да пуска мълниеносни сонди с погледа си и след това с часове да чопли в себе си пробата.

— Какво ти е? — запита тя заинтересувано.

— Нищо, Пепе — отвърнах аз равнодушно.

Но тя не ми повярва и дълго време след това ме проучваше тайно през спуснатите си клепки. Наистина в джоба си имах двайсет съвсем нови банкноти по пет лева, но нима това може да промени даже вида ми? Но външно Бистра не е чисто и просто момиче — тя е врабче — толкова деликатна и малка. Иначе лицето ѝ е енергично и даже малко грозничко — прилича на очарователна малка бабичка. Когато ми позволи да сложа носа си зад ухото ѝ — това е най-много, което мога да получа на тоя свят.

— Искаш ли да пиеш нещо? — запитах аз. — Нещо хубаво.

— Тука няма нищо хубаво — отвърна тя.

— И все пак...

— Ти си намерил пари?

— Имам достатъчно — казах аз.

— Откраднал си ги! — възкликна тя убедена. — Убил си като Разколников някоя бабичка... Щом влезе, разбрах, че си гузен...

Най-после Владо и Жан прекъснаха своя разговор. За тях работата беше много по-проста — задигнал съм ги от баща си. Но нищо от вида им не подсказваше, че ме укоряват за тая работа. Какви други доходи могат да имат четирима студенти? Днес един ще свърши тая работа, утре друг — но компанията трябва да живее. Срещу мен внимателно хапеше цигарата си Жан — в изящни трендафори и гумена връзка, подреден като витрина. Между нас той най-често имаше пари.

А Владо — почти никога. Колкото имаше, той си ги харчеше сам, мръсникът — за книги.

— Четири джин-фиса — казах аз на келнерката. — С лед...

— С лед, ами с тухли ли? — отвърна тя сърдито и отмина.

Тая мрачна особа непрекъснато се дърли с такива като нас, а гледа в устата по-възрастните клиенти. Очевидно, според нея, нашето място не е тук, а според мен тя е за някоя шкембеджийница. Ония двамата отново подхванаха прекъснатия разговор. Всъщност говореше Владо. Жан внимателно слушаше. А Жан никога не слуша, когато се дрънкат глупости. И аз подадох ухо, макар науката да не ме интересува особено. Много повече ме интересуваше Бистра, но тя се чувствава най-добре, когато никой не ѝ говори. За нея най-голямото удоволствие е да гледа.

Владо обясняваше начина, по който вирусът на рака прониква в клетката, по такъв убеден начин, сякаш всичко бе видял с очите си. Излизаше, че в клетката прониква само нуклеиновата ядка на вируса. В нея се събират две нуклеинови ядки, и двете с едно и също свойство — да служат като проводници на различни биотокове.

— Всъщност тия нуклеинови ядки — заяви тържествено Владо — са микрокибернетични машини, които съдържат в себе си цялата информация на наследствеността...

Погледнах го смаян. Това неподстригано човече с мръсен шлифер наистина има глава. Всичко нататък следваше съвсем логично — нуклеиновата ядка на вируса подменя нуклеиновата ядка на клетката и по този начин започва да ѝ дава своя информация. И клетката почва да се дели произволно в интереса на размножението на вируса.

— Това е гениален паразитизъм! — възкликна възхитено Жан.

— Ти ли си измислил тая работа? — запитах аз.

— Важно ли е? — отвърна Владо скромно.

Ужасен човек! Трябва малко да го натисна!

— Слушай сега!... Според тебе излиза, че антибиотиците унищожават само белтъчинната обвивка на вируса!... И в кръвта остават да плуват милиарди свободни нуклеинови ядки, така ли?...

— Точно тъй! — възкликна радостно Владо.

— Тогава как да си обясним, че човешкият род още не е загинал?

— Ами разбира се!... Ще изпукаме до един — отвърна той убедено.

Откакто започна да се занимава с кибернетика, Влаго май не е с ума си. Или пък само той е с ума си. Влаго смята, че съществува трагично, неразрешимо противоречие между биологичната природа на човека и възможностите за развитието на неговото съзнание. Той е убеден, че след хиляда години на земята няма да има никакви други същества освен кибернетични роботи. Те ще имат човешко съзнание и някои непонятни за нас форми на емоционален живот. Възможностите на техния ум ще бъдат невероятни. Те ще бъдат безсмъртни. И проблемът за тяхното вътрешно развитие ще бъде равен на проблема за техническото усъвършенстване на тяхното производство. Интересно е, че Бистра слуша винаги с ненавист тая история, готова да издере очите на нашия доморасъл гений. Тя и сега го пресече нетърпеливо:

— Стига си дрънкар глупости!... По-добре да помислим за довечера.

Предложих им да отидем горе с такси, но тая идея не се хареса. Ще отидем с такси, но с какво ще се върнем? Влаго предложи да отидем с Румен — той ще го убеди да ни отведе. Настана подозрително мълчание.

— Досаден е — каза предпазливо Жан.

— Който има кола, не е досаден — отвърна Бистра.

Никога не мога да разбера кога тя се шегува, кога говори сериозно. Във всеки случай нейната намеса реши въпроса. Добре — с Румен. И Звезда, разбира се — не можем да се наредим тримата около Бистра, макар че в себе си тя беше готова да поеме това задължение. Докато уговаряхме подробностите, в сладкарницата влезе Лили с някакъв нисичък, космат младеж по яке. Тя беше, както винаги, доста добре облечена и е изобщо миличка, макар че по нейното гладко лице няма нито една черта — нищо освен овал и прозрачни очи. Лили ме видя и ме поздрави с леко мръдване на устните си, което трябваше да означава усмивка.

— Кой е тоя с Лили? — запитах аз след малко.

— Някакъв пейзаж — отвърна Жан презрително. — Прави кариера сред глупачките, като ги уверява, че жените са нищожни същества... А те се мъчат да му докажат обратното...

Отново го погледнах. Не обичам хора, на които косата настъпва към челото — при това такава непрана, тъмна, сплъстена коса. Положително тая част на главата му е в пълен мрак. Седеше силно облегнат на масата, с подпряна на дланта брада, нещо дърдореше. Лили го гледаше право в устата с неизразително лице, потисната навярно от просташката му поза. Тя не е умна, но е чувствителна и навярно безволна — това животно беше намерило доста лесна плячка.

След малко в сладкарницата влязоха още двама типове, които се различаваха от оня приятел само по това, че — бяха и къдрави. Както очаквах, те седнаха на тяхната маса. Лили съвсем замръзна на мястото си.

— Стига си зяпал! — обади се Бистра недоволено.

— Слушай, Пепе, би ли харесала тоя там... с Лили!...

— Пфу! — каза тя с отвращение, без дори да го погледне.

— Зер Лили е толкова загубена — измърморих аз повече на себе си.

— Не, тя е прекалено добра — отвърна Бистра.

— Искаш да кажеш, че ти си зла?

Бистра се усмихна, а когато тя се усмихва, очите ѝ започват да блестят зад клепките като звездички.

— Аз съм свободна — каза тя. — Мога да бъда добра, зла, суетна, сантиментална, наивна — каквато щеш, според нуждата...

— Какво значи нуждата?

— Да речем, обстоятелствата...

— Няма логика в тая работа — отвърнах аз. — Не можеш да бъдеш едновременно и свободна, и подчинена на обстоятелствата.

— Ти си мислиш! — каза тя пренебрежително. — За да бъде свободен, човек трябва да умее да използва обстоятелствата...

Не разбрах кога Лили се е приближила до масата, чух само нейния разтреперан глас:

— Мога ли да седна при вас?

Направих ѝ място до мене. Онзи с косата гледаше право пред себе си, сякаш нищо не се беше случило, другите двама се подсмиваха. Усещах как Лили се мъчи с все сила да задържи лицето си неподвижно.

— Искаш ли да пиеш нещо?

— Не, не, моля ти се! — каза Лили.

Брадичката ѝ започна лекичко да трепери. И изведнъж ми стана невъобразимо мъчно за нея.

— Слушай, ние сме роднини все пак — казах аз. — Затуй ще ти говоря направо... Махни го това животно! Събери сили и го откъсни от себе си!

Тя нищо не отвърна, само лицето ѝ силно почервения.

— Прав ли съм? — обърнах се аз към Бистра.

— Като бог — отвърна тя.

Аз повдигнах тънката ръчичка на Лили и целунах бледия лак на ноктите ѝ. По лицето ѝ веднага потекоха сълзи. Бистра я наблюдаваше спокойно, без никакво вълнение.

— В края на краищата всеки е прав за себе си — каза тя най-сетне. — Тя най-добре знае кое за нея е хубаво...

Същата вечер към седем часа тръгнахме за „Копитото“ с колата на Румен. Бистра седеше до Румен, до нея — Звезда. Тя има дълга шия, която придържа главата ѝ винаги неподвижна, сякаш е закрепена едва-едва и всеки миг може да се търкулне. И лицето ѝ е неподвижно, но тялото много гъвкаво. Изобщо е симпатична, защото като Елочка Людоедката говори само със стотина думи и си служи с тях в такива странни съчетания, че човек може да бъде непрекъснато весел. Беше се вече смрачило, командното табло блестеше меко със зелената си светлина в очите ни. Някъде по станциите пееше Модуньо, но Румен започна да върти копчето, докато попадна на джаз. Никой не говореше, освен Владо и Жан. Не мога да разбера защо точно това конте твърди, че „Тортила Флет“ е единствената сваятна книга на Стайнбек. Шестцилиндровата кола гълташе с лекота стръмнината, отляво и дясно блестяха по крайпътните камъни котешките очи. Ние не пътувахме, а летяхме в есенния мрак по път, настлан само за нас от блясъка на фаровете. Зад гърба ни постепенно се издигаше безкрайно море от земни звезди — малко мътни в утайката на есенната влага. Изведнъж Румен рязко спря колата.

— Лисица! — каза той така тихо, сякаш тя можеше да го чуе.

Двете момичета се наведоха така стремително напред, че едва не удариха чела в стъклата. Беше наистина мъничка златна лисичка, вдигнала грациозно дясното си краче. Очите ѝ светеха като зелени, омагьосващи батерии. Двете момичета гледаха със затаен дъх, без да помръднат.

— Избяга! — каза най-сетне Бистра с огорчен глас.

Сега вече колата като че ли летеше направо към върховете, от мотора започна да блика топлина. Ако баща ми не беше измислил такъв глупав предлог, аз щях да бъда на мястото на Румен, Бистра щеше да седи до мен. Само тогава върху малкото очарователно лице се появява нещо като покорство. Дори когато съм сам, опиянението е почти същото и колкото стрелката отива към края, толкова повече расте у мен неизразимото чувство на лекота.

Салонът беше съвсем празен, по масите имаше знаменца, прибори, бели картони с надпис „Заето“. На естрадата, подпрян до самия ъгъл, контрабасът надничаше с дългия си врат към малкото салонче. Там келнерите все още нареждаха приборите, разместваша цветята — от грижливите им движения личеше, че тук чакат важен гост. Бай Стефан приближи до масата и ни погледна очаквателно. Това, което поръчахме, го накара да си отиде успокоен.

— Ти наистина ли си убил бабичка? — попита Владо и в гласа му личеше, че той вярва донякъде в тая работа.

— Да — казах аз, — една малка, тлъста бабичка.

Той искаше да запита още нещо — може би къде съм я скрил или дали няма да разкарват и тях за тая работа, но внезапно млъкна. През салона мина набит човек с малко къс, чер панталон и ни погледна подозрително. След това мина и диригентът с детска косица и сако на червена зебра. Управителят веднага го натисна до колоната, гъстите му подстригани мустаци се изправиха съвсем от напрежение. Сега всичко ми стана съвсем ясно — в чест на важния гост и главно да не компрометират заведението през цялата вечер ще свирят само полки и валсове.

Но оркестърът започна все пак с танго. И точно тогава в залата влезе баща ми с две мекички, полуплешиви човечета и една хубава млада жена. Той ме забеляза веднага, разбира се, но седна на масата си, без да ме погледне. Гостите бяха с гръб към нас, баща ми и младата жена с гръб към дансинга — тая неочаквана любезност от негова страна ми направи все пак добро впечатление. Младата жена слушаше баща ми с такава почитателност, че изведнъж ми стана ясно — тя беше само някаква служителка в неговата дирекция.

— Това е баща ми — казах аз на Бистра. — Тоя до дамата в синьо.

— Тъй ли? — попита тя заинтересувано и мигновено пусна своята сондичка. — А дамата е в зелено, разбира се... И е добре облечена, ако искаш да знаеш. Приятелка ли му е?

— Не... Чиновничка.

— Не е ли все едно?

— Не, не — казах аз. — Той е страхлив. И никога няма да се изложи в службата.

След пет минути Бистра каза:

— Тя го харесва.

— Не, само му се подмазва — отвърнах аз.

— Ти не разбираш — каза убедено Бистра.

Отидоха да танцуват — Бистра с Жан, Владо с Черната орхидея, както наричахме Звезда. Румен пиеше вече вторите сто грама коняк, пълните му червени устни бяха потъмнели от тютюневия дим. Той гледаше Звезда. И аз я гледах. Наистина трудно може да се види по дансингите по-пластична и жизнена фигура.

— А е студена като риба! — каза Румен полугласно, сякаш беше отгатнал мислите ми.

— Всички са такива — отвърнах аз.

— Имаш много здраве — каза Румен пренебрежително. — Твоята е зверче!...

Като че ли хвърли в лицето ми някаква мръсна течност. Той все още гледаше към дансинга, иначе би забелязал как се промени лицето ми. Дали наистина знаеше това, което аз не знаех? Или пък просто предполагаше. Но Бистра нямаше и четиридесет килограма, нищо в нея не внушаваше темперамент или женственост. Когато най-сетне тя се върна от танца, аз се надвесих над малкото бледо ушенце и тихо запитах:

— Румен бил ли ти е любовник?

— А ти бил ли си следовател? — погледна ме тя право в очите.

— Какво искаш да кажеш?

— Трябва да се подпитва — каза тя, — а не да се разпитва.

— Ето аз те подпитвам.

— Той не — каза тя и отново се зазяпа в масата на баща ми.

Това все пак се понасяше. Никога не бях мислил за нея как е, пък и тя никога не беше ме уверявала в обратното. Днешните момичета, за да не станат за смях, обикновено крият своята девственост. Но

всичко в нея беше момичешко и сдържано, тя се отличаваше от Черната орхидея като небето от земята. Ето, значи, в какво се е отличавала.

— Знаеш ли, че твоят баща е хубав мъж? — каза Бистра внезапно.

— Глупости! — отвърнах аз рязко. — Той е просто джудже!

— Не, никак не е нисък — каза тя. — Ти не съди за хората по себе си.

— И ти не съди по себе си — отвърнах сърдито аз.

Но тя просто не ми обърна внимание, усмихна се и добави:

— Аз ще се ожена за него.

Искаше ми се да я шляпна по малката жабешка муцуна. Но изглежда, че нейната идея просто я възхити.

— Чудесно! — каза тя и ме улови за ръката. — Ще ти стана майка на всичко отгоре. Ще си седим цял ден вкъщи и ще се целуваме... Той само ще си ни храни.

— Наистина ще те плесна! — казах аз сърдито.

— Защо? — попита тя учудено, като вдигна своите едва забележими веждички.

Нямах време да ѝ отвърна. В салона настана някакво движение, после на входа се появи този човек, който сега е нищо. Аз наблюдавах злорадо баща си. Чувствувах с каква огромна сила му се искаше да бъде забелязан. И почетен, разбира се, с усмивка или със здрависване. Ако главата му бе на пружина, навярно би я проточил през целия салон, за да я поднесе пред лица му като саксия. Но човекът не го забелязваше. Тогава баща ми се изправи на стола, обърнат цял към пътеката, защото така или иначе той трябваше да мине край него.

Най-после човекът го забеляза, поспря се и се ръкува. Но в момента на ръкуването той гледаше разсеяно в някаква друга посока. Сега и двете полуплешиви човечета стояха прави, опънали почтително меките си подборници. Както очаквах, и двамата се оказаха чужденци. Баща ми ги представи, той се ръкува с тях много повнимателно и любезно. През цялото време секретарката стоеше половин крачка назад, явно недостойна в очите си за тая церемония.

— Кажете им, че им пожелавам успех в сделките! — каза човекът, като се обърна безпогрешно към секретарката.

Тя преведе.

— Това зависи до голяма степен от вашата отстъпчивост — отвърна доста находчиво единият от чужденците.

Човекът се усмихна неопределено и отмина, придружен от цялата свита. Когато мина край оркестъра, червените зебри с уважение наклониха към него магарешките си глави. След това в салона отново настана обикновеният шум, келнерите, замръзнали временно като статуи край стените, заплуваха усърдно със запотените си чела в тютюневия облак.

Оркестърът отново засвири танго. Никой от нашата маса не стана.

— Ще покания баща ти! — каза внезапно Бистра.

— Ти луда ли си?

И докато я хвана за ръката, тя оправи бързо поличката си и с леки, птичи стъпки отиде към масата му.

— Евгени ви отстъпи своя ред! — излъга тя с очарователна усмивка.

Усетих как за един миг баща ми се поколеба, погледна към малкото салонче, после стана. Усмивката му беше доста пресилена. Но щом потъна в тълпата на танцуващите, той се успокои, оправи стъпката, затанцува прилично. Колкото и да го ненавиждах в тоя миг, аз си отдъхнах. В края на краищата, ако се беше изложил с някоя просташка постъпка, петното щеше да падне върху мен. Разбира се, вече не можех да чувам какво говорят. Но тя бе вдигнала към него малкото си лице и го слушаше с такова необикновено внимание, сякаш той споделяше с нея най-съкровения си тайни. Като изтанцуваха всичко, баща ми се върна на масата си зачервен и явно доволен. Бистра дойде при нас, но не седна.

— Баща ти ни кани на тяхната маса — каза тя.

— Ние си имаме компания! — отвърнах аз сухо.

Лицето на Бистра не трепна, но в очите ѝ сякаш се счупиха две стоманени пръчки.

— Хайде, ставай! — каза тя сдържано.

— Върви, върви! — каза Румен. — Тъкмо ще можем да поканим мадамата на баща ти.

Станах и отидохме на масата му. Двамата чужденци се оказаха много по-любезни към нас, отколкото можех да очаквам. Разбира се, те веднага издърдориха, че никак не очаквали такъв голям син при

толкова млад баща. Секретарката преведе, после приветливо ми се усмихна.

— Наистина и аз съм изненадана — каза тя. — Пък никак не си приличате...

— Това е единственото ми утешение — отвърнах аз.

Макар че Бистра говореше оживено с баща ми, тя чу и ме стрелна предупредително с поглед. Но той не чу. По-възрастният от двамата чужденци и по-любезният отново запита:

— А какво ще пият нашите млади гости?

— Предпочитам уиски — отвърнах аз.

— О, вие разбирате английски?

— Ако смятате, че това е английски.

— Българите са рядко скромни народ! — отвърна той убедено.

Баща ми, изглежда, разбра каква е работата, защото ме погледна намръщено.

— Не можеш без уиски! — измърмори той. — Нали знаеш, че се купува с валута...

— Знам!... Но не споменавай тая дума, те ще те разберат...

И наистина го разбраха.

— О, валута, няма значение — каза възрастният. — Стига да има хубаво уиски.

— Най-хубавото тук е „Куин Ен“ — отвърнах аз.

— Чудесно! — каза възрастният.

По-късно, докато пиехме първата чаша, Бистра се доближи до мен.

— Ако се държиш неприлично, вече никога няма да изляза с теб! — каза тя тихо.

Аз познавах тоя глас, макар рядко да си служеше с него.

— Добре — казах аз.

— И покани секретарката.

— Добре! — казах аз.

Тя танцуваше много хубаво, но настроението ми беше така прекършено, че аз мълчах, макар да разбирах колко е невъзпитано. Секретарката първа ме заговори:

— Вие танцувате отлично.

— Може би защото само това мога — отвърнах аз.

— Не бъдете препалено скромен — усмихна се тя. — Вие говорите прекрасно английски... Това им направи впечатление.

Разбира се, Бистра доста добре използва моето отсъствие. Виждах я от мястото си как мяука срещу баща ми, как плете гъста мрежа от усмивки и погледи. И старият глупак беше налапал въдицата, лицето му — зачервено, изглеждаше наежен като някакъв млад нерез. За да не се дразня, аз отведох секретарката на другия край на дансинга. Тя вече танцуваше с увлечение, от нейната закръгленка фигура лъхаше сърдечност и топлина. Постепенно забравих и Бистра, и всички дяволи. Сърцето ми се отпусна, топлината ѝ започна да прониква в мен отвсякъде, усещах, че леко ми се завива свят. Не знаех от нейната доброта ли идваше това, или от мекотата на формите ѝ, които ме докосваха по цялото тяло. Но знаех, че това страшно ми липсва в живота.

След това пихме още уиски, масите ни почти се размесиха. Възрастният чужденец се залепи като корабна мида за Орхидеята. Другият се ориентира към секретарката, но тя любезно го държеше на дистанция, като търсеше от време на време съчувствие от мен с добродушната си усмивка. Вече не смеех да я поканя, нейното лице ме караше да се срамувам за това, което преди малко бях изпитал. В замяна на това баща ми танцуваше съвсем свободно с Бистра, аз виждах ръката му на гърба ѝ, с пръсти, които сякаш се стараеха да пуснат корени там.

После танцувахме туист. Може би нямаше да се реша, но една пийнала червенокоса германка първа запали страстите. Бистра танцува с Жан, аз — с Орхидеята. И двете танцуваха с жар, само един глупак би казал, че това не им прилича. Възбуден, оркестърът изпълни цялата зала с ликуващи звуци. Само за един кратък миг зърнах яростното, възмутено лице на баща си и това сякаш още повече ме опияни. После мелодията започна да отслабва, хората, които бяха станали прави, насядаха. Последното, което забелязах, беше добродушното любопитство в погледа на човека в малкия салон. Това ме успокои донякъде. Когато отново се върнахме на масата, баща ми вече избягваше да ме гледа.

Стана ми лошо по едно време. Отидох в тоалетната и си помогнах да се оправи работата. Но не се оправи. Стоях дълго време прав, като се клатех напред-назад. Образът ми в огледалото беше

съвсем бледен. Като се върнах, Бистра ме заведе на нашата маса. Оркестърът вече не свиреше, по масите келнерите прибираха последните сметки. Беше много задушно, електрическият блясък на лампите ме слепеше. До мен Бистра мълчеше мрачно, с гръб към другата маса. Аз се опитах да я улова за ръката, но тя сърдито я дръпна.

— Пийни малко сода! — каза тя сухо.

Част от содата отиде на ризата ми. Навярно съм имал много измъчен вид, защото тя каза много по-меко:

— Като не можеш да пиеш, не пий!... Виж баща си... Да не мислиш, че е пил по-малко!

Нещо се губи в спомените ми. Вън един лейтенант от КАТ каза на Румен, че веднага ще му вземе книжката, ако се опита да тръгне. Някой предложи да спим в хотела.

— Аз трябва да се прибера! — заяви Бистра категорично.

Някъде от мрака изникна баща ми. Изглежда, че бе чул всичко, защото ни предложи да го почакаме, докато се върне. Надали го правеше заради мен или за кирливата мутра на Владо. Когато се качи в колата, аз се развихах:

— А защо не вземете и неговата книжка!... И той е пил!

Другите ме сблъскаха с лакти. Милиционерът ме погледна намръщено, но наистина отиде при баща ми. Той поговори нещо с него, след това козирува и си отиде.

— Ти си невъзможен! — каза Бистра яростно. — Веднага се махай!

Аз отидох на верандата при звездите. Страхувах се да гледам тия над мен — целият зъзних, като си представях ледения мрак, в който са потопени. Но тия под мен бяха топли и близки. Те мигаха. И не си знаеха добре работата, защото бяха пръснати безредно. Аз исках да се строят и да тръгнат пред мен в тържествен марш. Но те не помръдваха и мигаха срещу мен равнодушно. Аз се разсърдих, крещях и плюех срещу тях, но те не ми обърнаха никакво внимание. Аз заплаках, те се размазаха съвсем, след туй угаснаха. Когато отворих очи, една река от светлини течеше пред мен надолу от Княжево и се вливаше във въртопа към центъра. И по-нататък имаше светлини, и още по-нататък. След това далече в мрачината се виждаше малко червено сияние. Това

е земната Андромеда. И на небесата може би има някое пияно, загубено момче, което плюе всичко и всички.

След малко дойде Бистра и застана мълчаливо до мен. Бях малко поизтрезнял.

— Къде са другите? — запитах аз.

Тя помълча, после отвърна намръщено:

— Румен офейка.

— А ние?

— Нали трябва някой да чака баща ти! — отвърна тя троснато.

Като я погледнах в тъмното, разбрах, че зъзне в тънката си рокличка. Започнах да свалям сакото си, но тя ме спря:

— Не така!... Само ме наметни!...

Аз я наметнах, но малкото живо тяло беше студено и неподвижно. И мълча така, докато пристигна баща ми. Мислех, че ще седне отпред при него, но тя седна до мен. И баща ми мълчеше, лицето му беше намръщено. Той караше уверено и бързо, на завоите колата издаваше остър, продължителен писък. Фаровете метяха всичко пред нас; раждаха се за миг камъни и дървета и умираха.

— Това уиски ти излезе през носа! — обади се най-сетне баща ми.

— Всичко му мина — каза Бистра.

Наистина ми беше минало. Усещах дясната си страна, където тя се беше допирала до мен, вледенена.

— А туиста на края можехте съвсем да го икономисате.

— Защо? — попитах аз.

— Защото преди всичко не е танц? — каза той. — Не е танц това, което не могат да танцуват всички.

— Искаш да кажеш, което ти не можеш?

— И така да е.

— Там е цялата работа! — казах аз. — Аз не искам да правя нищо от това, което ти правиш... И правя само това, което ти не харесваш.

Баща ми леко обърна глава и ме погледна.

— Засрами се! — каза той сухо.

Бистра ме натисна с лакът.

— Другарю Игнатов — каза тя тихо. — Трябва ли всичко да се развали докрай?

— Аз на вас не се сърдя — отвърна баща ми.

— Никак? — попита тя със съмнение.

— Никак — отвърна той.

— Добре тогава!... Ако искате да се помирим докрай, заведете ни в бара.

Той дълго мълча, сякаш не беше чул какво са му казали.

— Никой разумен човек не ходи в бара — отвърна той най-сетне.

— О! Защо?

— Защото го е страх да не се компрометира! — обадох се аз вместо него.

— Но вие ще бъдете там със сина си... И може би... със снаха си — завърши тя внезапно.

Малко стреснат, той ни потърси с поглед в огледалото за обратно виждане.

— Не, късно е вече — отвърна той студено. — Утре имам доклад при министъра... Трябва да бъда със свежа глава.

— Точно в това се съмнявам — каза тя. — Една мътна глава е винаги по-интересна.

— Не, не ме принуждавайте да ви отказвам — отвърна той и в гласа му се доловиха нотки на съжаление. — Ще отидем друг път, обещавам ви.

— Наистина?

— Наистина! — отвърна той.

Колата все тъй пицеше по завоите, фаровете метяха нощния мрак.

Сутринта станах, след като той излезе. Нямах сили да го гледам тая сутрин в очите. Когато външната врата щракна, аз се облякох бавно и със зелено лице отидох в кухнята. Цана ме погледна мрачно и ядовито подхвърли:

— Нито сте обядвали, нито сте вечеряли... Това дом ли е?

— Не е — отвърнах аз.

И изведнъж се досетих за подаръка. След малко тя държеше в ръце хубавата вълнена жилетка и не вярваше на очите си. Грубото ѝ лице се разнежи, трудно беше да я познае човек в тоя миг. Най-последя въздъхна, сви жилетката и каза:

— Знаех, че си момче на място.

И като видя, че сядам край масата, добави по-строго:

— Умий се, умий се по-напред!... Няма да се повредиш.

Бистра живее съвсем близо до нас. Позвъних и зачаках. Никакъв звук зад вратата — неприятна, потискаща тишина. У тях всички работят и ако Бистра е отишла на лекции, апартаментът е наистина съвсем празен. Тъкмо се готвех да позвъня втори път, и усетих някакво движение зад вратата. Тя се пооткрехна, в тясната цепка се показва сънното лице на Бистра.

— Ти ли си? — каза тя без въодушевление. — Влез!

Тя беше по дълга копринена нощница и боса. Аз влязох. Антренцето у тях е съвсем тясно — като някаква четвъртита каца. Аз я притиснах силно до себе си, под копринената нощница се плъзгаше в ръцете ми нейното копринено тяло. Тя се освободи, без да издаде нито звук, през цялото време очите ѝ ме гледаха учудено и хладно.

— Стига тия занесии! — каза тя без никакъв яд и влезе в коридорчето.

Аз вървах след нея. Малките ѝ бели пети шляпаха по мозайката, фигурката ѝ се огъваше в розовата коприна. Ние влязохме в нейната стая. Синият юрган беше само отметнат — явно току-що бе станала от леглото. Тя се пхна отново между затоплените чаршафи, за кратичък миг в очите ми се бялнаха нейните тънички, стройни крака.

— Седни тук! — каза тя.

Аз примъкнах с разтреперани ръце една синя табуретка до нощното шкафче. Бяхме съвсем сами в празния апартамент, можех да я удуша, ако ми дойдеше такава мисъл на ума. Но в нейния ясен поглед не се усещаше ни най-малко чувство за опасност.

— Ой, как изглеждаш! — обади се тя. — Като че ли си излязъл от умивалника...

Аз не отговорих.

— Ама снощи наистина прекали! — добави тя, като повдигна с укор тънкото си пръстче.

— Мисля, че ти прекали.

— Аз? — попита тя учудено. — С какво?

— С тоя жалък флирт с баща ми!

— Ууу — жалък! — каза тя подигравателно. — Защо пък жалък?

— Защото го вършехте пред мен! — отвърнах аз. — И защото той може да ти бъде баща.

— Благодаря, имам си баща! — каза тя иронично. — Но като ходиш цял ден с хлапета, почва да ти прави впечатление всеки мъж...

Аз се изсмях — и съвсем непринудено при това.

— Той е всичко друго освен мъж! — казах аз презрително. — Той е направо отрицание на всичко мъжко.

— И ти казваш това? — запита тя язвително.

— Да, точно аз ти го казвам!... Колкото и малко да имам в себе си, но то е истинско... А той няма нищо... Отдавна няма нито идеи, нито гръбнак, нито човешка съвест. Няма нищо освен някакво обществено положение... И се държи за него като сляп... Да се опиташ само с нокът да го одраскаш — веднага ще те хвърли в калта.

— Не знаех, че си такъв човек! — каза тя удивено.

Усещах, че се задъхвам от ярост, гласът ми просто хриптеше.

— Може да съм последен глупак — креснах аз. — Но не съм поне жесток и себичен... Не разбра ли, че снощи и ти претърпя пълно фиаско!...

— Какво фиаско? — повдигна тя веждичките си.

— Как какво? Не ти ли отказа да отидем в бара? Макар че така унижително му се примоли.

Лицето ѝ порумения, устните ѝ се посвиха и набъбнаха.

— Ти нищо не разбираш! — отвърна тя с досада.

— Разбирам само, че ще удариш на камък! — отвърнах аз. — И не защото не иска... А защото го е страх да не се изложи... Според теб и страхливецът ли е мъж?

Очите ѝ блеснаха ярко като звезди.

— Сега ще ти докажа обратното! — каза тя рязко. — Донеси телефона от хола!

Аз го домъкнах като някакъв сомнамбул и тя веднага го включи в контакта над нощното шкафче.

— Кой е прекият му телефон?

Като всеки истински глупак аз ѝ го казах. Тя веднага набра номера с тънкото си пръстче.

— Другарят Игнатов ли е там?... Добър ден!... Бистра е на телефона! — Лицето ѝ някак особено се промени — просветля и омекна. — Сърдите ли се, че ви се обадох?

Тя притисна силно слушалката до ухото си и едва забележимо ми намигна. И въпреки това аз съвсем ясно чувах в мембраната един

неузнаваемо мек и ласкав глас, какъвто никога досега не бях чувал.

— Да! — каза Бистра. — Всъщност... Мога да ви дам възможност да ми се извините... Най-добре още днес... Така ли? — Тя се засмя. — Е, хубаво, ще ви чакам още довечера в седем... в сладкарница „Берлин“... Съвсем на лесно място е... Добре! — продължи тя след кратко мълчание. — Тогава няма нужда да влизате... Ще видя през витрината колата.

Телефонът щракна. Бях така поразен, че не смеех да помръдна от мястото си.

— Е? — каза тя победоносно.

Аз мълчах.

— Видя ли, че нищо не разбираш?

Но аз едва дочух гласа ѝ.

— Ти наистина ли ще отидеш там? — попитах най-сетне.

Навярно моят глас я беше с нещо поразил, защото ме погледна изпитателно.

— Н-не! — каза тя колебливо. — Всъщност ще отида, колкото да се извиня... Иначе ще излезе съвсем хлапашка работа...

А откъде мога да знам дали само ще му се извини, или пък няма да отиде с него?... Беше безкрайно унизително да се крия зад касиерската будка на паркинга. Той дойде точно на минутата, колата му спря пред сладкарницата. След малко тя излезе забързана и веднага хлътна на предното място. Много добре забелязах, че се поозърна, преди да влезе, сякаш усещаше, че съм някъде наоколо.

Колата тръгна, зави надясно и с доста голяма скорост се отправи към пловдивското шосе. Аз се затичах с все сила. На ъгъла отново видях светлия гръб на колата — тъкмо пресичаше в права посока кръстовището пред Ректората. След това към Орловия мост нейните задни светлини се загубиха сред рояка от червени точки.

Нищо нямаше в тоя миг в сърцето ми освен чувство на безкраен, унизителен срам. Нарочно бързах с все сила, за да не забележат хората сълзите по лицето ми. Под клоните на кестените беше много по-тъмно, наблизко нямаше никакви минувачи. Аз поспрях, избърсах лицето си с ръкава на шлифера, с мъка потиснах неудържимото треперене на долната си устна. Най-после в безмилостната празнина под черепа започнаха да се оформят мисли.

За щастие на пиацата при Орлов мост имаше свободни таксите.

— В Панчарево! — казах аз и се свих зиморничаво в ъгъла.

Ако не са в „Лебеда“, ще ги търся още по-нататък — в „Златната рибка“. Но трябва да проверя и на двете места. Струваше ми се, че таксито пълзи едва-едва, старите му тенекии неприятно дрънчаха. От време на време пред мен щракваше таксиметърът и в червеното му прозорче се премятеше бялата цифра.

— Ще ми услужите ли с една цигара? — обърнах се аз към шофьора.

— Може — отвърна той и ми подаде кутията през рамото си, без да изпуска из око шосето.

Струва ми се, че пътувахме цяла вечност. Първоначалната ярост се бе стопила съвсем, останал беше само срамът. Още щом наближихме първия ресторант, аз видях от таксито колата на баща ми, гарирана грижливо на паркинга.

Не разбирах дали се чувствавам облекчен. Но поне знаех какво трябва да правя. Важното е да запазя спокойствие, да поздравя небрежно, да седна на масата им. Те могат да си помислят каквото си щат, но не могат да ме изпъдят. И всичките им планове и кроежи моментално ще рухнат. Стоях пред светлата стъклена врата, лампите блестяха в очите ми, но не влизах. Човекът на гардероба ме гледаше с нетрепкащи очи, усещах, че всеки миг можеше нещо да каже. Не, стоях вън и не влизах. Заповядвах на ръката си да се протегне към никелираната дръжка, но тя не ме слушаше. Молах я, а тя се втвърдяваше все повече и повече. Тогава се върнах назад, извадих резервния ключ и запалих колата.

Едва сега разбрах, че може би тъй ще е най-добре. Ако ги оставя без кола, те нищо не могат да направят. Нищо в самия ресторант и нищо навън по улиците.

Вече летях по обратния път и си представях неговото отровено от яд лице. Неговите мисли. Като всички дребни хора той ще приеме това болезнено. В миг ще намрази и нея може би, защото в края на краищата заради нейните капризи е станало всичко...

Като излизах от Панчарево, един офицер от КАТ вдигна ръка да спре колата. Отначало намалих, защото документите ми бяха в ред, но след това рязко натиснах газта. Естествено, ако сега се легитимирам, баща ми ще разбере кой е задигнал колата. Вече няхах никаква възможност за избор. Колата летеше по тъмното шосе, влажният

асфалт свистеше под гумите. От време на време поглеждах в огледалото за обратно виждане, защото не беше изключено офицерът да има мотоциклет. Сега от всичко най-опасно е, ако съзря в далечината светлината на единичен фар! От всичко това е най-опасно!...

Намалих скоростта само когато минавах през Горубляне. Струваше ми се, че съм много спокоен, макар ръцете ми да потреперваха лекичко. Една голяма машина идваше срещу мен и светеше с дългите си фарове. Превключих няколко пъти, за да го предупредя, че ми пречи. Най-после фаровете угаснаха, из мрака изникна силуетът на огромен камион. Пуснах моите светлини и видях велосипедиста точно пред себе си. Направих последни усилия да го избягна, но десният калник го понесе и хвърли настрана от пътя.

Спрях. Всичко в мене трепереше. Бавно отворих вратата и излязох на пътя. Огромна тишина, мрак. По шосето бързо се отдалечаваха червените задни светлини на камиона. Болезнено се вирах в мрака вдясно от пътя, но нищо не виждах.

Тогава някъде в далечината се появи единичният фар. И едновременно някаква сянка се изправи в мрака — безмълвна и страшна. Не, нямах сили да гледам окървавено човешко лице, да давам показания, да страдам... Шибан от страха, аз се втурнах в колата, запалих я и рязко потеглих. Силният мотор я теглеше мощно напред, колата набираше скорост и летеше все по-напред в гъстия влажен мрак.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.